

79. posiedzenie

Międzyresortowej Komisji do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy

Podczas 79. posiedzenia Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy (3.07. br.) rozpatrywano uzasadnienia propozycji wartości dopuszczalnych stężeń w odniesieniu do następujących substancji chemicznych: 1,4-dichlorobenzen, 2-etyloheksan-1-ol, ftalan dietylu oraz octanu butylu (*n*-, *sec*- oraz *izo*-). Ponadto omawiano projekt normalizowanego zapisu wartości NDN pola i promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości 0 Hz ÷ 300 GHz do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykazu najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (załącznik nr 2, część E) w kontekście wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z 26 czerwca 2013 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na zagrożenia spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi), (dwudziesta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) i uchylająca dyrektywę 2004/40/WE (Dz. Urz. UE L 179 z 29.06.2013, 1-21).

Komisja przyjęła wniosek, który został przedłożony ministrowi właściwemu do spraw pracy w sprawie:

– wprowadzenie następujących zmian w wykazie wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń chemicznych czynników szkodliwych dla zdrowia:

Lp.	Nazwa i numer CAS substancji chemicznej	Najwyższe dopuszczalne stężenia w zależności od czasu narażenia w ciągu 8-godzinnej zmiany roboczej, w mg/m ³			Uwagi
		NDS	NDSch	NDSP	
145.	1,4-dichlorobenzen [106-46-7]	12	36	–	skóra ^a
221.	2-etyloheksan-1-ol [104-76-7]	5,4	10,8	–	–
246.	Ftalan dietylu – frakcja wdychalna [84-66-2]	3	–	–	–
383.	Octan <i>n</i>-butylu [123-86-4]	240	720	–	–
384.	Octan <i>sec</i>-butylu [105-46-4]	240	720	–	–
389.	Octan izobutylu [110-19-0]	240	720	–	–

^a Wchłanianie substancji przez skórę może być tak samo istotne, jak przy narażeniu drogą oddechową

Dwie z omawianych substancji: **1,4-dichlorobenzen** oraz **2-etyloheksan-1-ol** znajdują się w projekcie dyrektywy ustalającej 4. wykaz wartości wskaźnikowych narażenia zawodowego. Substancje te, wraz z propozycjami wartości wskaźnikowych, ustalonych w Komitecie Naukowym ds. Dopuszczalnych Norm Zawodowego Narażenia na Oddziaływanie Czynników Chemicznych w Pracy (SCOEL), są już po konsultacjach publicznych przez Punkty Kontaktowe państw członkowskich.

W stosunku do 1,4-dichlorobenzenu przyjęto wartość wskaźnikową IOELV: 12 mg/m³, wartość chwilową STEL: 60 mg/m³ oraz oznakowanie „skin” (substancja wchłania się przez skórę). W odniesieniu do 2-etyloheksan-1-olu przyjęto wartość IOELV: 5,4 mg/m³ bez ustalania wartości chwilowej STEL. Na dwóch posiedzeniach Komitetu Doradczego ds. Bez-

pieczeństwa i Zdrowia w Miejscu Pracy (ACSH) wartości IOELV wobec obu substancji zostały przyjęte przez przedstawicieli rządów, pracodawców i pracowników (Doc. 1893/14 i Doc. 819/15).

1,4-dichlorobenzen jest stosowany jako insektycyd (głównie w środkach przeciwmolowych), fumigant oraz jako składnik środków dezodoryzujących do pomieszczeń oraz odświeżaczy używanych w kontenerach na śmieci, a w syntezie chemicznej – do produkcji substancji oraz wielu barwników. Ma również zastosowanie w przemyśle farmaceutycznym. Jest substancją wysokotonażową (HPV), tzn. produkcja przekracza 1000 ton/rok/producenta. W Europejskiej Agencji Chemikaliów substancję tę zarejestrowało 7 producentów/importerów.

W ogólnopolskiej bazie danych prowadzonej przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (WSSE) w Bydgoszczy w latach 2008-2010 nie odnotowano stężeń 1,4-dichlorobenzenu przekraczających NDS (90 mg/m³) oraz NDSch (180 mg/m³) na żadnym stanowisku pracy. Zgodnie z informacją Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) w Polsce w 2012 r. przy produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (wg Polskiej Klasyfikacji Działalności GUS, PKD 20) 3 osoby były narażone na 1,4-dichlorobenzen w zakresie stężeń od > 0,1 NDS do 0,5 NDS (> 9 ÷ 45 mg/m³); w 2013 r. nie było osób narażonych na 1,4-dichlorobenzen w stężeniu > 9 mg/m³.

W warunkach narażenia zawodowego 1,4-dichlorobenzen wchłania się do organizmu głównie przez drogi oddechowe. Substancja charakteryzuje się niewielką toksycznością ostrą. Skutki działania przewlekłego u ludzi obejmują działanie drażniące na oczy i błony śluzowe górnych dróg oddechowych, pogorszenie parametrów funkcji płuc oraz zaburzenia funkcji nerek i wątroby.

1,4-dichlorobenzen wykazuje działanie rakotwórcze u zwierząt doświadczalnych (Carc. 2 – podejrzenie rakotwórczości substancji dla człowieka na podstawie danych z doświadczeń prowadzonych na zwierzętach). U zwierząt obserwowano głównie nowotwory wątroby oraz gruczolakoraki kanalików nerkowych.

Wartość NDS 1,4-dichlorobenzenu wyprowadzono przyjmując wartość NOAEL (najwyższa dawka bez obserwowanego działania szkodliwego) 10 mg/kg mc/dzień, uzyskaną w badaniach na psach, którym związek podawano *per os* (w kapsułkach) przez 52 tygodnie. Skutkiem krytycznym było działanie hepatotoksyczne substancji. Po zastosowaniu współczynników niepewności o łącznej wartości 6 zaproponowano wartość NDS 1,4-dichlorobenzenu na poziomie 12 mg/m³. Z uwagi na występowanie jego stężeń pikowych w środowisku pracy oraz działanie drażniące zaproponowano ustalenie wartości NDS chwilowego równe 36 mg/m³.

Szybkość wchłaniania 1,4-dichlorobenzenu i ilości wchłoniętej substancji przez skórę (może być tak samo istotne, jak przy narażeniu drogą oddechową) uzasadnia oznakowanie „skin”. Dostępne dane nie są wystarczające do ustalenia wobec 1,4-dichlorobenzenu wartości dopuszczalnego stężenia w materiale biologicznym (DSB).

W większości państw europejskich dopuszczalne stężenie 1,4-dichlorobenzenu mieści się w zakresie 60 ÷ 122 mg/m³ (10 ÷ 20 ppm). Skrajne wartości obowiązują we Francji – 4,5 mg/m³ (0,75 ppm) oraz w Wielkiej Brytanii – 153 mg/m³ (25 ppm). Wartości NDS chwilowych wynoszą od 120 do 306 mg/m³ (20 ÷ 50 ppm). Niektóre państwa (Dania, Francja, Niemcy, Szwajcaria) uznały omawianą substancję za kancerogen. W Szwajcarii ustalono wartość DSB wynoszącą 60 mg 2,5-dichlorofenolu/g kreatyniny w moczu.

Eksperti SCOEL w 2013 r. zaproponowali wartość dopuszczalnego stężenia (OEL) znacznie mniejszą od dotychczas obowiązującej w większości państw, wynoszącą 12 mg/m³ (2 ppm) na podstawie wyników badań na psach, którym 1,4-dichlorobenzen podawano drogą pokarmową. Wartość chwilową (STEL) wynoszącą 60 mg/m³ (10 ppm) zaproponowano biorąc pod uwagę skutki działania drażniącego substancji, obserwowane w długoterminowym badaniu inhalacyjnym na szczurach. Ilość wchłoniętego do organizmu 1,4-dichlorobenzenu przez skórę z nasyconego roztworu wodnego w ciągu 1 h, wyliczona matematycznie, wynosi od kilku do ponad 300 mg. Z tego względu eksperci SCOEL zaproponowali oznakowanie substancji, jako „skin” (SCOEL/SUM/65/2013).

2-etyloheksan-1-ol jest stosowany jako półprodukt w produkcji mało lotnych estrów organicznych, używanych jako plastyfikatory, głównie do zmiękczenia polichloroku winylu (PCW). Jest także stosowany jako rozcieńczalnik, dodatek do mieszanki paliwowej silników Diesla i do olejów smarowych, w pralniach do czyszczenia „na sucho”, przy produkcji nitrocelulozy, papieru i gumy, w przemyśle tekstylnym i spożywczym.

W warunkach narażenia zawodowego 2-etyloheksan-1-ol wchłania się do organizmu głównie przez drogi oddechowe.

Zgodnie z informacją GIS w Polsce w 2010 i 2011 r. przy produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (PKD 20) było narażonych 13 osób na 2-etyloheksanol w zakresie stężeń od > 0,1 NDS do 0,5 NDS (tj. > 16 ÷ 80 mg/m³).

Wg ogólnopolskiej bazy danych prowadzonej przez WSSE w Bydgoszczy w latach 2008-2010, 4 osoby były zatrudnione na stanowiskach pracy, na których oznaczono 2-etyloheksan-1-ol w stężeniach ponadnormatywnych (obowiązująca wartość NDS – 160 mg/m³, NDSch – 320 mg/m³), w tym – 2 osoby były zatrudnione przy uprawach rolnych lub hodowli zwierząt (PKD 01), a inne 2 w transporcie wodnym (PKD 50).

W 2013 r. nie odnotowano pracowników narażonych na stężenia 2-etyloheksan-1-olu przekraczające wartości NDS oraz NDSch.

Badania na ochotnikach wykazały, że krytycznym skutkiem narażenia na 2-etyloheksan-1-ol jest działanie drażniące. Za wartość LOAEC (najniższe stężenie wywołujące działanie szkodliwe) przyjęto stężenie 57,6 mg/m³, przy którym u ochotników odnotowano wskaźniki podrażnienia błon śluzowych jamy nosowej i oczu.

Zaproponowano wartość NDS 2-etyloheksan-1-olu na poziomie ustalonym w SCOEL, tj. 5,4 mg/m³. Badania na ochotnikach wskazują na wzrost intensywności skutków działania 2-etyloheksan-1-olu przy ekspozycji na substancję o sinusoidalnie zmiennym w czasie stężeniu w stosunku do ekspozycji na substancję o stałym stężeniu. W celu zabezpieczenia pracowników przed ekspozycją na pikowe stężenia 2-etyloheksan-1-olu zaproponowano ustalenie wartości NDS chwilowego równego 10,8 mg/m³. Nie ma podstaw merytorycznych do ustalenia wartości dopuszczalnego stężenia w materiale biologicznym (DSB).

Wartości NDS 2-etyloheksan-1-olu ustalone w innych państwach wynoszą od 5 mg/m³ (Belgia) do 270 mg/m³ (Holandia). W ostatnich latach w Niemczech dwukrotnie zmniejszono wartość MAK (TWA) w odniesieniu do 2-etyloheksan-1-olu: w 2004 r. z 50 ppm (270 mg/m³) do 20 ppm (110 mg/m³), a w 2010 r. – do 10 ppm (54 mg/m³).

W Polsce dotychczas obowiązuje wartość NDS – 160 mg/m³ oraz wartość chwilowa NDSch – 320 mg/m³. Zostały one ustalone przez Zespół Ekspertów ds. Czynników Chemicznych w 2003 r., na podstawie wartości NOAEL w stosunku do działania układowego 2-etyloheksan-1-olu (wyznaczonej w dziewięćdziesięciodniowym eksperymencie inhalacyjnym na szczurach) wynoszącej 638,4 mg/m³ (120 ppm).

Eksperti SCOEL zaproponowali wartość OEL w odniesieniu do 2-etyloheksan-1-olu znacznie mniejszą od dotychczas obowiązujących wartości dopuszczalnych stężeń w poszczególnych państwach, tj. 5,4 mg/m³ bez ustalenia wartości chwilowej (STEL).

Ftalan dietylu jest stosowany jako plastyfikator w tworzywach sztucznych, rozpuszczalnikach octanu celulozy, nitrocelulozy oraz jako podstawa środków zapachowych w produkcji kosmetyków i detergentów. Używa się go także jako czynnika smarującego i nawilżającego w produkcji opakowań do żywności i farmaceutyków.

Według danych GIS w latach 2007, 2010, 2011 oraz 2013 r. nie zano-towano przypadków przekroczeń obowiązujących normatywwów wobec ftalanu dietylu w powietrzu środowiska pracy (NDS 5 mg/m³, NDSch 15 mg/m³). Dostępne informacje, pochodzące z pomiarów wykonanych w 5 województwach, mówią o dwóch osobach, które w 2010 r. były narażone na stężenia mieszczące się w zakresie > 0,1 ÷ 0,5 wartości NDS. Wg Polskiej Klasyfikacji Działalności GUS osoby te były zatrudnione w dziale 85 – edukacja. Dane z 2011 r. podają, że w omawianych 5 województwach nie stwierdzono narażenia pracowników na ftalan dietylu w stężeniu powyżej 0,1 wartości NDS.

U ludzi nie stwierdzono działania drażniącego, uczulającego, fototoksycznego oraz fotouczulającego ftalanu dietylu. Wyniki badań doświadczalnych na zwierzętach wskazują na jego wpływ na zdolności reprodukcyjne (zmiany w komórkach Leydiga, zmniejszenie stężenia testosteronu w surowicy i jądrach, zmniejszenie liczby plemników i ich ruchliwości). Związek ten powodował ponadto wzrost resorpcji i śmiertelności płodów, a także zaburzenia szkieletowe.

Za postawę do wyznaczenia wartości NDS ftalanu dietylu przyjęto wyniki badań przeprowadzonych na szczurach i myszach, u których stwierdzono jego działanie hepatotoksyczne oraz zaburzenia w przemianach glikogenu, cholesterolu i triglicerydów.

Dawkę 1,425 mg/kg mc/dzień wyznaczoną w badaniach na zwierzętach, przyjęto za wartość LOAEL (najniższa dawka wywołująca działanie szkodliwe). Dawce ftalanu dietylu 1,425 mg/kg mc. odpowiada u człowieka stężenie 10 mg/m³. Po uwzględnieniu dwóch współczynników niepewności (różnice międzygatunkowe i droga podania) oraz zastosowaniu wartości LOAEL zamiast NOAEL, otrzymano wartość NDS wynoszącą 2,5 mg/m³. Zaproponowano wartość NDS frakcji wdychalnej ftalanu dietylu na poziomie 3 mg/m³ przyjętym w państwach skandynawskich (Dania, Norwegia, Szwecja) oraz w Austrii. Nie ma podstaw do wyznaczenia wartości chwilowej oraz dopuszczalnej w materiale biologicznym (DSB) w stosunku do omawianej substancji. Ze względu na słabe wchłanianie ftalanu dietylu przez skórę nie ma podstaw do oznakowania „skin”. W większości państw przyjęto 5 mg/m³, jako wartość dopuszczalnego stężenia. W Polsce w odniesieniu do ftalanu dietylu obowiązuje wartość NDS – 5 mg/m³ oraz wartość NDSch – 15 mg/m³. Związek umieszczony jest na liście priorytetowej SCOEL do opracowania dokumentacji i wartości dopuszczalnej w stosunku do środowiska pracy. Prace nad dokumentacją i propozycją wartości OEL dla ftalanu dietylu rozpoczęto w 2014 r.

Octany butylu, czyli estry kwasu octowego i odpowiedniego alkoholu butylowego, to 4 związki chemiczne o identycznych, sumarycznych wzorach cząsteczkowych, różniące się sposobami lub kolejnością wiązań atomowych. Są to octan *n*-butylu, o prostym łańcuchu węglowym oraz jego 3 izomery: octan izobutylu, octan *sec*-butylu, oraz octan *tert*-butylu. Octan *n*-butylu oraz izomery: *izo*- i *sec*- charakteryzują się podobnymi własnościami fizykochemicznymi, szlakiem metabolicznym i skutkiem krytycznym.

Octany: *n*-butylu, *sec*-butylu oraz izobutylu są stosowane głównie jako rozpuszczalniki organiczne i składniki mieszanek rozpuszczalnikowych do żywic, wosków, lakierów, perfum, tłuszczów, farb drukarskich, klejów, kamfory oraz w produkcji lakierów nitrocelulozowych.

Wg danych GIS liczba osób zatrudnionych na stanowiskach pracy w 2010 r., na których występowały octany butylu o stężeniach przekraczających NDS¹, wynosiła, w przypadku octanu *n*-butylu: 6 (w tym 2 przy produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń oraz 4 przy produkcji pojazdów samochodowych, przyczep, z wyłączeniem motocykli). W 2013 r. liczba pracowników narażonych na octan *n*-butylu powyżej wartości dopuszczalnych wynosiła: 1 (produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych), 9 (produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych) oraz 2 (produkcja pozostałego sprzętu transportowego). W 2010 oraz 2013 r. nie zgłaszano narażenia na stężenia przekraczające NDS w odniesieniu do octanu: *sec*- i izobutylu.

¹ octan *n*-butylu NDS = 200 mg/m³ oraz NDSch = 950 mg/m³; octan *sec*-butylu NDS = 900 mg/m³ oraz NDSch = 900 mg/m³; octan izobutylu NDS = 200 mg/m³ oraz NDSch = 400 mg/m³

U ludzi słabe podrażnienie oczu, nosa, gardła, przełyku obserwowano w stężeniu octanu *n*-butylu 1000 mg/m³ przy narażeniu trwającym 5 min. Natomiast w stężeniu 1449 mg/m³ związek spowodował ostre podrażnienie oczu, nosa i gardła. U ochotników eksponowanych na octan *n*-butylu przez 20 min największe stężenie, przy którym nie stwierdzono działania drażniącego na oczy, nos, gardło, skórę i drogi oddechowe wynosiło 1050 mg/m³. W tym samym badaniu na ochotnikach znamienne różnice w porównaniu z kontrolą, tj. podrażnienie gardła, trudności w oddychaniu, wyczuwanie nieprzyjemnego zapachu, obserwowano u narażonych na octan *n*-butylu w stężeniu 700 mg/m³ przez 4 h.

Do wyliczenia wartości NDS wobec octanów butylu za punkt wyjścia przyjęto badanie na ochotnikach, u których oceniano działanie drażniące octanu *n*-butylu, jego wpływ na układ nerwowy oraz skutki działania drażniącego na oczy. Przyjmując stężenie 700 mg/m³ za wartość LO-AEC (najniższe stężenie wywołujące działanie szkodliwe) w stosunku do działania drażniącego na błony śluzowe dróg oddechowych i przy zastosowaniu dwóch współczynników niepewności, obliczono wartość NDS wobec octanu: *n*-butylu, *sec*-butylu oraz izobutylu na poziomie 175 mg/m³ oraz wartość NDSch – 600 mg/m³.

W większości państw za wartość dopuszczalnego poziomu narażenia zawodowego w odniesieniu do octanów butylu przyjęto stężenie 480 mg/m³ lub 710 mg/m³ (100 lub 150 ppm). W ACGIH w 2015 r. zaproponowano w stosunku do wszystkich czterech octanów butylu jedną wartość TLV-TWA: 241 mg/m³ (50 ppm) oraz wartość chwilową STEL: 723 mg/m³ (150 ppm) (brak dostępu do uzasadnienia tych wartości). W Niemczech wartość MAK octanu *n*-butylu ustalono na poziomie 480 mg/m³ (100 ppm). W DECOS (2001) zaproponowano wartość normatywu octanów butylu opartego na skutkach zdrowotnych na poziomie 150 mg/m³ (30 ppm).

W SCOEL (SUM/184/2013) zaproponowano wartość OEL wobec wszystkich trzech octanów na poziomie 241 mg/m³ (50 ppm) oraz wartość chwilową STEL 723 mg/m³ (150 ppm) na podstawie badania na ochotnikach.

Po dyskusji i głosowaniu na 79. posiedzeniu Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN przyjęto, w stosunku do octanu *n*-butylu i jego izomerów: octanu *sec*- i izobutylu wartości zaproponowane w SCOEL, tj. NDS na poziomie 240 mg/m³ oraz wartość NDSch na poziomie 720 mg/m³.

Na posiedzeniu ponownie dyskutowano nad projektem znowelizowanego zapisu wartości NDN pola lub promieniowania elektromagnetycznego z zakresu częstotliwości 0 Hz ÷ 300 GHz do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (załącznik nr 2, część E) w kontekście wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE i uwag zgłoszonych przez członków Komisji po 78. posiedzeniu (2.04.2015 r.). Temat ten szczegółowo omówiono w tym numerze „Bezpieczeństwa Pracy”, w artykule J. Karpowicz i K. Gryza pt. „Harmonizacja najwyższych dopuszczalnych natężeń pola elektrycznego i magnetycznego z wymaganiami dyrektywy 2013/35/UE” (s. 24-27).

Po dyskusji przyjęto i wnioskowano do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o wprowadzenie do załącznika nr 2 w części E wykazu znowelizowanego zapisu, dotyczącego wartości NDN pola lub promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości z zakresu od 0 do 300 GHz, w kontekście wdrożenia wymienionej dyrektywy.

dr Jolanta Skowroń
– Sekretarz Międzyresortowej Komisji
ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń
Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy

Publikacja opracowana na podstawie wyników III etapu programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”, finansowanego w latach 2014-2016 w zakresie zadań służb państwowych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Koordynator programu: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

ZMIANY W PRZEPISACH

Ochotnicza straż pożarna – rekompensaty za uszczerbek na zdrowiu

1 stycznia 2016 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. poz. 867).

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.) ustawa zmieniająca wprowadziła zmianę do rozdziału 5 „Uprawnienia strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i członków ochotniczych straży pożarnych”, gdzie po art. 26 dodano art. 26a. Dotyczy on prawa do rekompensat dla członków ochotniczej straży pożarnej, którzy w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku. Rekompensata ta przysługuje na wniosek członka ochotniczej straży pożarnej za czas niezdolności do pracy, za który nie zachował on prawa do wynagrodzenia albo nie otrzymał zasiłku chorobowego albo świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie odrębnych przepisów.

W przypadku, gdy członkowi ochotniczej straży pożarnej przysługuje rekompensata w wysokości wyższej niż otrzymane wynagrodzenie, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, na wniosek zainteresowanego można wypłacić wyrównanie do wysokości przysługującej rekompensaty.

Rekompensata przysługuje za każdy dzień niezdolności do pracy w wysokości 1/30 minimalnego wynagrodzenia za pracę, a wypłaca ją odpowiednio właściwy komendant wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej lub podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Wprowadzona zmiana usuwa różnice między uprawnieniami strażaków różnych formacji i zabezpiecza strażaków ochotniczej straży pożarnej, nieposiadających tytułu do ubezpieczenia społecznego, na wypadek uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach.

Tryb przyznawania rekompensat i wyrównania do wysokości rekompensaty określi w rozporządzeniu minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Praca młodocianych – wykaz prac wzbronionych

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. poz. 929).

Rozporządzenie zmienia ust. 1, 2 i 4 działu II „Prace w narażeniu na szkodliwe działanie czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych” załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. Nr 200, poz. 2047, z późn. zm.). Rozporządzenie zmieniające wdraża postanowienia dyrektywy Rady 94/33/WE z dnia 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony pracy osób młodych (Dz. Urz. WE L 216 z 20.08.1994, str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 213) zmienionej dyrektywą 2007/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. zmieniającą dyrektywę Rady 89/391/EWG, jej dyrektywy szczegółowe oraz dyrektywy Rady 83/477/EWG, 91/383/EWG, 92/29/EWG i 94/33/WE w celu uproszczenia i racjonalizacji sprawozdań z praktycznego wdrażania dyrektyw (Dz. Urz. UE L 165 z 27.06.2007, str. 21) oraz zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/27/UE z dnia 26 lutego 2014 r. zmieniającą dyrektywę Rady 92/58/EWG, 92/85/EWG, 94/33/WE, 98/24/WE oraz dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu dostosowania ich do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (Dz. Urz. UE L 65 z 05.03.2014, str. 1).

Rozporządzenie weszło w życie 15 lipca 2015 r.

Oprac. Anna Gałązka
specjalistka ds. legislacji